

Btw-eenheid in combinatie met een patrimoniumvennootschap

1.1 Waarom een invoering van de btw-eenheid?

De invoering van de btw-eenheid is nog niet zolang van kracht. Met ingang van 1 april 2007 voerde België als 14de Europese lidstaat deze maatregel in. Reeds dertien andere Europese landen zoals Nederland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk zijn reeds vertrouwd met deze toepassing.

De btw-eenheid had als doel België aantrekkelijker te maken als vestigingsplaats voor centres of excellence (of dienstencentra's) van multinationals.

Belgische ondernemingen krijgen namelijk meer en meer te maken met de stijgende internationale concurrentie. Multinationals richten dienstencentra's op om bijvoorbeeld hun administratie, call centers, informatica, e.d. uit te besteden. Zo kunnen ze zich meer concentreren op hun hoofdactiviteit.

Door het stelsel van de btw-eenheid in te voeren wil ons land dergelijke dienstencentra's aantrekken.

De uitvoeringsmodaliteiten met betrekking tot de btw-eenheid werden gepubliceerd in het Koninklijk Besluit 55 van 9 maart 2007. Daarnaast is er nog de circulaire nr. AOIF 42/2007 (E.T. 111.702) dd. 09 november 2007 die de verdere richtlijnen hieromtrent behandelt.

1.2 Definitie van de btw-eenheid

Het oprichten van een btw-eenheid is zowel mogelijk voor grote ondernemingsgroepen of multinationals als voor twee (kleinere) ondernemingen.

Het is optioneel en dus geen verplichting. Een uitzondering blijkt wel wanneer een vennootschap die lid is van een btw-eenheid een rechtstreekse participatie bezit van meer dan 50% in een andere vennootschap. De laatstgenoemde vennootschap maakt dan sowieso verplicht deel uit van de btw-eenheid.

Het toetreden gaat steeds gepaard met een verbintenis om lid te blijven van de eenheid tot 31 december van het derde jaar volgend op de toetreding.

Zoals gewoonlijk moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Op volgende gebieden moeten de betrokken partijen nauw met elkaar verbonden zijn:

1. Financieel vlak;
2. Organisatorisch vlak;
3. Economisch vlak;

Op financieel vlak moeten de belastingplichtigen rechtstreeks of onrechtstreeks, 10% of meer van de maatschappelijke rechten bezitten van een andere vennootschap waarmee zij een btw-eenheid wenst te vormen. Wanneer deze 10% rechten in dezelfde handen zijn, neemt de administratie aan dat deze voorwaarde tevens vervuld is.

Op organisatorisch vlak moeten de belastingplichtigen in rechte of in feite, rechtstreeks of onrechtstreeks, onder een gemeenschappelijke leiding staan. Men moet dus hun werkzaamheden geheel of gedeeltelijk organiseren in gemeenschappelijk overleg. De controlebevoegdheid moet door één persoon gebeuren.

De economische verbondenheid houdt in dat de voornaamste werkzaamheid van ieder lid van dezelfde aard is. Hun werkzaamheden moeten een gezamenlijk economisch doel nastreven. De werkzaamheid van het ene lid wordt dus geacht geheel of gedeeltelijk uitgeoefend te worden ten behoeve van de andere leden.

Wanneer er cumulatief voldaan is aan deze drie voorwaarden kan men overgaan tot het oprichten van een btw-eenheid.

Iedere belastingplichtige die hiervan deel uitmaakt wordt beschouwd als een lid van de btw-eenheid. De vennootschappen mogen op juridisch vlak zelfstandig optreden.

Een bijkomende voorwaarde is, dat de betrokken vennootschappen gevestigd zijn in België. Buitenlandse filialen van Belgische vennootschappen of grensoverschrijdende transacties zijn hier niet toegelaten.

Ook niet-belastingplichtigen zoals de overheid kunnen niet toetreden.

1.3 Formaliteiten

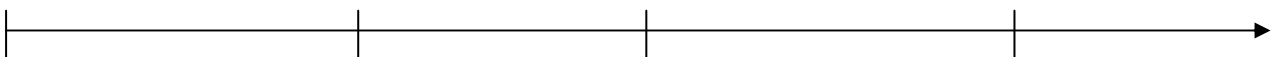
Wanneer vennootschappen beslissen een btw-eenheid op te starten zal er een verzoekschrift ingediend worden (formulier 606A – aanvraag tot identificatie van een btw-eenheid).

Onder de leden wordt er dan eerst een verantwoordelijke aangeduid die hiervoor de volmacht krijgt. De verantwoordelijke maakt dan een gemotiveerd verzoekschrift op en dient dit in bij het btw-controlekantoor waaronder zij valt.

De btw-administratie heeft in principe één maand de tijd om het ingediende voorstel af te wijzen. De btw-eenheid gaat van start op de eerste dag van de maand waarin de administratie (stilzwijgend) goedkeuring heeft gegeven. Zoals reeds eerder aangegeven is er de verplichting dat de btw-eenheid blijft lopen tot 31 december van het derde jaar volgend op het tijdstip van aanvang.

Voorbeeld:

1/4/2007	1/5/2007	1/6/2007	31/12/2010
Indiening aanvraag	geen afwijzing door administratie	aanvang btw-eenheid	mogelijkheid tot uitreden

Enmaal de btw-eenheid is opgericht vormen de leden één enkele belastingplichtige. Men beschikt over één gezamenlijk btw-identificatienummer waardoor er nog slechts één btw-aangifte ingediend moet worden.

Als gevolg hiervan moeten er op transacties tussen de leden geen btw meer gerekend worden. Wat leidt tot een administratieve vereenvoudiging.

De verplichting tot het indienen van de jaarlijkse klantenlijsting en/of de kwartaalopgave van intracommunautaire leveringen is de btw-eenheid ontheven. Elk lid moet dus zelf instaan tot het indienen van voorgaande lijsten.

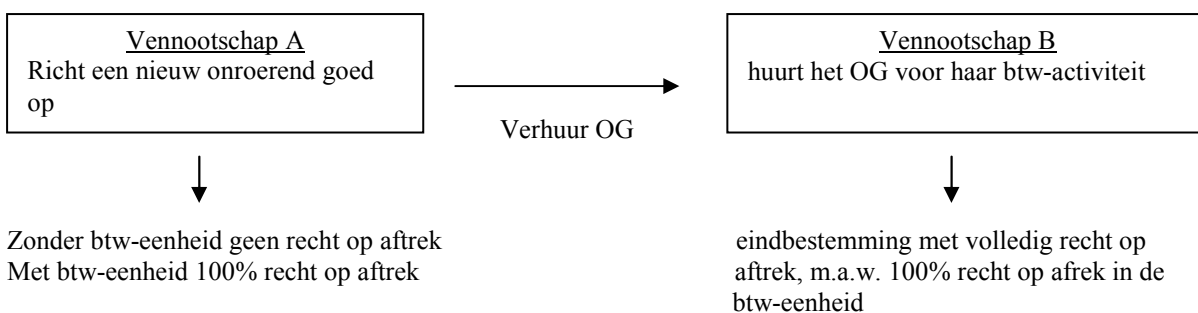
De leden moeten elk ook nog hun eigen boekhouding bijhouden en dus ook elk hun eigen jaarrekening opmaken. Het betreft hier dus enkel een consolidatie op het vlak van de btw.

Belangrijk om weten is dat ieder lid dus hoofdelijk aansprakelijk is voor alle btw-schulden van de hele groep.

1.4 De btw-eenheid in combinatie met een patrimoniumvennootschap

In een kmo-omgeving wordt het onroerend vermogen dikwijls afgescheiden van de gewone exploitatie via het oprichten van een patrimoniumvennootschap.

Voorbeeld:

De exploitatievennootschap huurt dan het onroerend goed van de patrimoniumvennootschap. Deze laatste heeft als verhuurder geen recht op aftrek van de btw (verhuring van een onroerend goed is vrijgesteld op grond van artikel 44, § 3, 2° van het btw-wetboek). Waardoor er binnen de groep een extra kost wordt gemaakt.

Wanneer de patrimoniumvennootschap bijvoorbeeld onderhoud- of renovatiewerken laat uitvoeren aan het verhuurde gebouw kan zij de btw hierop niet recupereren. De betreffende werken worden namelijk niet uitgevoerd met het oog op het verrichten van aan btw onderworpen activiteiten. Wanneer beide partijen toetreden tot een btw-eenheid valt deze extra btw-kost weg.

De btw-eenheid zal worden aanzien als een normale btw-belastingplichtige.

Omdat het enkel de externe handelingen zijn die het btw-statuut van de btw-eenheid bepalen zal deze laatste niet aanzien worden als een gemengde belastingplichtige. De intragroepverrichtingen, die de onroerende verhuur omvat, hebben dus geen enkele invloed om het bepalen van het btw-statuut.

Bij een btw-eenheid wordt er namelijk gekeken naar de uiteindelijke bestemming van het onroerend goed (de btw-activiteit). Die vennootschap kan het btw-bedrag volledig recupereren. Het aftrekrecht wordt dus niet meer bepaald door de bestemming van de eigenaar (de patrimoniumvennootschap).

1.5 Voordelen en nadelen van een btw-eenheid met een patrimoniumvennootschap

Het oprichten van een btw-eenheid houdt voor een patrimoniumvennootschap toch een aantal grote voordelen in.

Het leidt namelijk tot een btw-besparing. Wanneer een patrimoniumvennootschap lid is van de btw-eenheid is er toch een recht op aftrek, terwijl dit anders niet het geval is.

Wanneer een onroerend goed opgericht werd in het verleden kan de patrimoniumvennootschap in het jaar dat de btw-eenheid in werking treedt een herziening in haar voordeel verrichten. Hierbij moet men wel rekening houden dat de herzieningstermijn van 15 jaar niet verstreken is (bij verbeterings-, omvormings- en/of verfraaiingswerken is de herzieningstermijn 5 jaar).

Bij uittreding gebeurt een dergelijke herziening in omgekeerde zin, m.a.w. in het voordeel van de administratie.

Let wel, het betreft hier enkel om herzieningen m.b.t. bedrijfsmiddelen. Geen enkele herziening dient daarentegen te worden verricht voor andere goederen dan bedrijfsmiddelen.

Het is wel raadzaam om eerst en vooral na te kijken welke (nadelige) gevolgen het invoeren van een btw-eenheid met zich kan meebrengen.

Zoals eerder vermeld is een vennootschap voor minstens drie jaar gebonden wanneer het toetreedt tot de btw-eenheid. Indien er btw-schulden ontstaan is ieder lid gehouden tot het betalen van deze schuld (heeft enkel betrekking op handelingen vanaf de oprichting van de btw-eenheid).

Op vlak van maandelijkse teruggaven moet men ook kijken in hoofde van de eenheid. Wanneer bijvoorbeeld een lid vroeger voldeed aan de betreffende voorwaarden, is het mogelijk dat het in hoofde van de eenheid geen aanspraak kan maken op maandelijkse teruggave. Omgekeerd brengt dit dan wel een voordeel met zich mee.

Tevens zullen er op het vlak van boekhoudkundige organisatie heel wat aanpassingen moeten doorgevoerd worden (bijvoorbeeld een aangepast boekhoudkundig software pakket). Hierbij zal men in de meeste gevallen gebruik maken van het voeren van een analytische boekhouding. Voor kleinere groepen is dit soms niet evident.

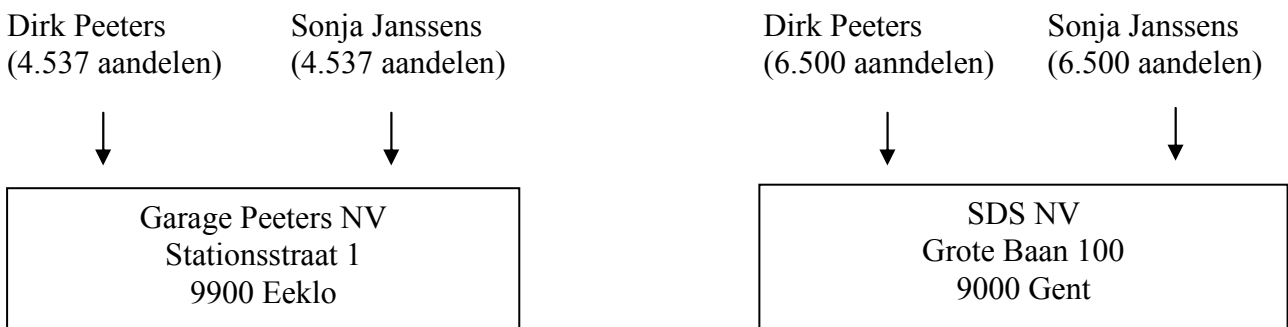
Vele boekhoudkundige en financiële raadgevers raden aan om eerst en vooral een goed voorafgaand onderzoek te voeren. Om zo door te lichten of een btw-eenheid al dan niet haalbaar is of voldoende voordelen met zich meebrengt.

1.6 Praktisch voorbeeld btw-eenheid

Aan de hand van een summier praktisch voorbeeld probeer ik u te laten zien hoe een btw-eenheid concreet kan worden toegepast.

De groep Peeters heeft als voornaamste activiteit het aan- en verkopen, het huren en verhuren en het herstellen en onderhouden van nieuwe en 2^e hands voertuigen. Garage Peeters NV is de werkvennootschap. Daarnaast is er ook nog SDS NV. Deze vennootschap is de eigenaar van de gebouwen (toonzaal, werkplaats, ...) waarin de activiteiten van de groep plaatsvinden (patrimoniumvennootschap). SDS NV verhuurt de gebouwen aan Garage Peeters NV.

Hieronder vindt u een klein organigram van de groep Peeters:

Bestuur:

Dirk Peeters (gedelegeerd bestuurder)
Sonja Janssens (gedelegeerd bestuurder)
Steven Peeters (bestuurder)
Bert Peeters (bestuurder)

Bestuur:

Dirk Peeters (gedelegeerd bestuurder)
Sonja Janssens (gedelegeerd bestuurder)

De drie cumulatieve voorwaarden van nauwe verbondenheid om als één belastingplichtige te kunnen worden aangemerkt zijn als volgt voldaan:

- Financieel vlak:
De NV Garage Peeters en de NV SDS hebben dezelfde aandeelhouders, nl. het echtpaar Peeters-Janssens. Zij beslissen samen over de goedkeuring van de jaarrekeningen van beide vennootschappen, hebben het recht om de meerderheid van de bestuurders te benoemen of te ontslaan, kunnen beslissen tot statutenwijzigingen, enz.
- Organisatorisch vlak:
De leden van de groep Peeters zijn organisatorisch nauw met elkaar verbonden, aangezien zij onder gemeenschappelijke leiding staan. Dirk Peeters en Sonja Janssens zijn beiden gedelegeerd bestuurder in zowel Garage Peeters NV als in SDS NV.
- Economisch vlak:
Garage Peeters NV is de werkvennootschap. Deze baat de garageactiviteiten uit. SDS NV is de eigenaar van de gebouwen waar deze activiteiten plaatsvinden. SDS NV voert de meeste activiteiten uit ten behoeve van Garage Peeters NV. Met andere woorden beide vennootschappen zijn economisch nauw met elkaar verbonden.

De vertegenwoordiger van de btw-eenheid wordt Garage Peeters NV.

Naast de aanvraag tot identificatie van een btw-eenheid (formulier 606A) werd er voor de groep Peeters ook een 'overeenkomst btw-eenheid' opgemaakt. Hierin bevestigen de betrokken partijen dat bij de vorming van de btw-eenheid of de toetreding van een belastingplichtige tot een dergelijke eenheid een herziening dient te worden verricht van de oorspronkelijk in aftrek gebrachte belasting over de toegevoegde waarde geheven van bedrijfsmiddelen in hoofde van het lid dat toetreedt tot de btw-eenheid.

Er werd een inventaris opgemaakt van de aan de herziening onderworpen bedrijfsmiddelen en dit werd verzonden naar het btw-controlekantoor waaronder de btw-eenheid, het betrokken lid en de vertegenwoordiger ressorteren.

Wat SDS NV betreft, is deze overeenkomst zonder gevolg, aangezien de herzieningstermijnen reeds verstreken zijn. Bijgevolg dient er voor SDS NV geen dergelijke inventaris meegegeven te worden.

Voor de garage Peeters NV werd wel een inventaris aangelegd. In bijlage 1 vindt u de berekeningsbladen.

Er werd een overzicht gemaakt van alle bedrijfsmiddelen. De btw-eenheid treed in werking in het jaar 2008.

De aanvang van de herzieningsperiode start met het jaar van aanschaf van het bedrijfsmiddelen. Zoals bij een verkoop van vast actief telt ook het jaar van aanvang van de btw-eenheid niet mee in het bepalen van de herziening.

Ter verduidelijking licht ik volgende bedragen toe (zie twee pijltjes op berekeningsbladen):

- Aanschaf van een remafdraaitoestel op 01/07/2005 voor een bedrag van 3.569,50 EUR (incl. BTW). De herzieningsperiode vangt aan op 01/01/2005. Het betreft hier een roerend bedrijfsmiddel waardoor er een herziengstermijn telt van 5 jaar, m.a.w. de termijn loopt van 2005 t.e.m. 2010. De btw-eenheid start in 2008, waardoor garage Peeters nv nog 2 jaar (2009 en 2010) zal moeten herzien.

Het btw-bedrag wordt als volgt herzien:

619,50 EUR : 5 jaar = 123,90 EUR/jaar

123,90 EUR x 2 jaar te herzien = 247,80 EUR aftrekbare btw te herzien

- Betaalde voorschotten Morti op 01/01/2004 voor een bedrag van 60.500,00 EUR (incl. BTW). De herzieningsperiode vangt aan op 01/01/2004. Het betreft hier gemaakte kosten voor een onroerend goed, waardoor er een herzieningstermijn van 15 jaar telt. De termijn loopt dus van 2004 t.e.m. 2019. De btw-eenheid start in 2008, waardoor er nog 11 jaar zal moeten worden herzien.

Het btw-bedrag wordt als volgt herzien:

10.500,00 EUR : 15 jaar = 700,00 EUR/jaar

700,00 EUR x 11 jaar te herzien = 7.700,00 EUR aftrekbare btw te herzien